

opusdei.org

**“La comunicació és,
en definitiva, una
conquesta més
humana que
tecnològica”**

Us oferim el missatge íntegre i
en català del papa Francesc per
a la Jornada de les
Comunicacions Socials d'aquest
2014 amb motiu de la festivitat
de sant Francesc de Sales.

02/06/2014

Estimats germans i germanes: Avui vivim en un món que es va fent cada vegada més «petit»; per tant, sembla que hauria de ser més fàcil estar a prop els uns dels altres. El desenvolupament dels transports i de les tecnologies de la comunicació ens apropa, connectant-nos millor, i la globalització ens fa interdependents. No obstant això, en la humanitat encara queden divisions, de vegades molt marcades. A escala global veiem la distància escandalosa entre el luxe dels més rics i la misèria dels més pobres. Sovint n'hi ha prou amb caminar per una ciutat per veure el contrast entre la gent que viu a les voreres i la llum resplendent de les botigues. Ens hi hem acostumat tant que ja no ens crida l'atenció. El món pateix nombroses formes d'exclusió, marginació i pobresa; així com de conflictes en els quals es barregen causes econòmiques, polítiques, ideològiques i també, malauradament, religioses.

En aquest món, els mitjans de comunicació poden ajudar a sentir-nos més propers els uns als altres, a percebre un sentit renovat d'unitat de la família humana que ens impulsi a la solidaritat i al compromís seriós per una vida més digna per a tots. Comunicar bé ens ajuda a conèixer-nos millor entre nosaltres, a estar més units. Els murs que ens divideixen només es poden superar si estem disposats a escoltar i a aprendre els uns dels altres.

Necessitem resoldre les diferències mitjançant formes de diàleg que ens permetin créixer en la comprensió i el respecte. La cultura de la trobada requereix que estiguem disposats no només a donar, sinó també a rebre dels altres. Els mitjans de comunicació poden ajudar-nos en aquesta tasca, especialment avui, quan les xarxes de la comunicació humana han arribat a nivells de desenvolupament inaudits. En particular, Internet pot oferir més

possibilitats de trobada i de solidaritat entre tots, i això és una cosa bona, és un do de Déu.

Tanmateix, també hi ha aspectes problemàtics: la velocitat amb què se succeeixen les informacions supera la nostra capacitat de reflexió i de judici, i no permet una expressió mesurada i correcta d'un mateix. La varietat de les opinions expressades es pot percebre com una riquesa; però també és possible tancar-se en una esfera feta d'informacions que només corresponguin a les nostres expectatives i idees o ,fins i tot, a determinats interessos polítics i econòmics. El món de la comunicació pot ajudar-nos a créixer o, per contra, a desorientar-nos. El desig de connexió digital pot acabar per aïllar-nos del nostre proïsme, de les persones que tenim al costat. Sense oblidar que els que no accedeixen a aquests mitjans de comunicació

social –per tants motius–, corren el risc de quedar exclosos.

Aquests límits són reals, però no justifiquen un rebuig dels mitjans de comunicació social; més aviat ens recorden que la comunicació és, en definitiva, una conquesta més humana que tecnològica. Llavors, què és el que ens ajuda a créixer en humanitat i en comprensió recíproca en el món digital? Per exemple, hem de recuperar un cert sentit de lentitud i de calma. Això requereix temps i capacitat de guardar silenci per escoltar. Necessitem ser pacients si volem entendre aquell que és diferent de nosaltres: la persona s'expressa amb plenitud no quan se sent simplement tolerada, sinó quan percep que és veritablement acollida. Si tenim el desig genuí d'escoltar els altres, llavors aprendrem a mirar el món amb ulls diferents i a apreciar l'experiència humana tal com es manifesta en les diferents cultures i

tradicions. Però també sabrem apreciar millor els grans valors inspirats en el cristianisme, per exemple, la visió de l'home com a persona, el matrimoni i la família, la distinció entre l'esfera religiosa i l'esfera política, els principis de solidaritat i subsidiarietat, entre d'altres.

Llavors, com es pot posar la comunicació al servei d'una autèntica cultura de la trobada? Per a nosaltres, deixebles del Senyor, què significa trobar una persona segons l'Evangelí? És possible, malgrat els nostres límits i pecats, estar veritablement a prop els uns dels altres? Aquestes preguntes es resumeixen en aquella que un escriba, és a dir un comunicador, li va dirigir un dia a Jesús: *I qui són els altres que haig d'estimar?* (Lc 10, 29). La pregunta ens ajuda a entendre la comunicació en termes de proximitat. Podríem traduir-la així:

com es manifesta la ‘proximitat’ en l’ús dels mitjans de comunicació i en el nou ambient creat per la tecnologia digital? Descobreixo una resposta en la paràbola del bon samarità, que és també una paràbola del comunicador. En efecte, qui comunica es fa proïsme, proper. El bon samarità no només s’acosta, sinó que es fa càrrec de l’home mig mort que troba a la vora del camí. Jesús inverteix la perspectiva: no es tracta de reconèixer l’altre com el meu semblant, sinó de ser capaç de fer-me semblant a l’altre. Comunicar significa, per tant, prendre consciència que som humans, fills de Déu. M’agrada definir aquest poder de la comunicació com a ‘proximitat’.

Quan la comunicació té com a objectiu preponderant induir al consum o a la manipulació de les persones, ens trobem davant d’una agressió violenta com la que va patir l’home apallissat pels bandits i

abandonat a la vora del camí, com llegim en la paràbola. El levita i el sacerdot no veuen en ell el seu proïsme, sinó un estrany de qui és millor allunyar-se. En aquells temps, el que els condicionava eren les lleis de la purificació ritual. Avui correm el risc que alguns mitjans ens condicionin fins al punt de fer-nos ignorar al nostre proïsme real.

No n'hi ha prou amb passar pels 'carrers' digitals, és a dir, simplement estar connectats: cal que la connexió vagi acompanyada d'una veritable trobada. No podem viure sols, tancats en nosaltres mateixos. Necessitem estimar i ser estimats. Necessitem tendresa. Les estratègies comunicatives no garanteixen la bellesa, la bondat i la veritat de la comunicació. El món dels mitjans de comunicació no pot ser aliè a la preocupació per la humanitat, sinó que està cridat a expressar també tendresa. La xarxa digital pot ser un

lloc ric en humanitat: no una xarxa de cables, sinó de persones humanes. La neutralitat dels mitjans de comunicació és aparent: només qui comunica posant-se en joc a si mateix pot representar un punt de referència. El compromís personal és l'arrel mateixa de la fiabilitat d'un comunicador. Precisament per això el testimoni cristià, gràcies a la xarxa, pot arribar a les perifèries existencials.

Ho repeteixo sovint: entre una Església accidentada per sortir al carrer i una Església malalta d'autoreferencialitat, prefereixo sens dubte la primera. I els carrers del món són el lloc on la gent viu, on és accessible efectivament i afectiva. Entre aquests carrers també es troben els digitals, poblats d'humanitat, sovint ferida: homes i dones que cerquen una salvació o una esperança. Gràcies també a les xarxes, el missatge cristià pot viatjar

fins a l'extrem de la terra (Ac 1, 8).

Obrir les portes de les esglésies significa obrir-les també al món digital, tant perquè la gent entri, en qualsevol condició de vida en què es trobi, com perquè l'Evangelí pugui creuar el llindar del temple i sortir a la trobada de tots.

Som cridats a donar testimoni d'una Església que sigui casa de tots. Som capaços de comunicar aquest rostre de l'Església? La comunicació contribueix a donar forma a la vocació missionera de tota l'Església, i avui les xarxes socials són un dels llocs on viure aquesta vocació redescobrint la bellesa de la fe, la bellesa de la trobada amb Crist. També en el context de la comunicació, serveix una Església que aconseguixi portar calor i encendre els cors.

No s'ofereix un testimoni cristià bombardejant missatges religiosos,

sinó amb la voluntat de donar-se als altres a través de la disponibilitat per respondre pacientment i amb respecte a les seves preguntes i als seus dubtes en el camí de recerca de la veritat i del sentit de la existència humana (Benet XVI, Missatge per a la XLVII Jornada Mundial de les Comunicacions Socials, 2013).

Pensem en l'episodi dels deixebles d'Emmaús. Cal saber entrar en diàleg amb els homes i les dones d'avui per entendre les seves expectatives, els seus dubtes, les seves esperances, i poder oferir-los l'Evangeli, és a dir Jesucrist, Déu fet home, mort i ressuscitat per alliberar-nos del pecat i de la mort. Aquest desafiament requereix profunditat, atenció a la vida, sensibilitat espiritual. Dialogar significa estar convençuts que l'altre té alguna cosa bona a dir, acollir el seu punt de vista, les seves propostes. Dialogar no vol dir renunciar a les

pròpies idees i tradicions, sinó a la pretensió que siguin úniques i absolutes.

Que la imatge del bon samarità que embena les ferides de l'home apallissat, vessant sobre elles oli i vi, ens serveixi com a guia. Que la nostra comunicació sigui oli perfumat per al dolor i vi bo per a l'alegria. Que la nostra lluminositat no provingui de trucs o efectes especials, sinó d'acostar-nos, amb amor i amb tendresa, a qui trobem ferit en el camí. No tingueu por de fer-vos ciutadans del món digital. L'interès i la presència de l'Església en el món de la comunicació són importants per dialogar amb l'home d'avui i portar-lo a la trobada amb Crist: una Església que acompanya en el camí sap posar-se en camí amb tots. En aquest context, la revolució dels mitjans de comunicació i de la informació constitueix un desafiament gran i apassionant que

requereix energies renovades i una imaginació nova per transmetre als altres la bellesa de Déu.

Vaticà, 24 de gener de 2014, memòria de sant Francesc de Sales

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca-es/article/la-
comunicacio-es-en-definitiva-una-
conquesta-mes-humana-que-
tecnologica/](https://dev.opusdei.org/ca-es/article/la-comunicacio-es-en-definitiva-una-conquesta-mes-humana-que-tecnologica/) (09/08/2025)